

Onderwijs- en examenregeling

Summa Economie en Ondernemen

Kwalificatiedossier:	Retail management
Crebonummer:	25807

Opleiding	Manager retail
Crebonummer:	25807

Niveau:	Niveau 4
Leerweg:	bbl

Opleidingsduur:	36 maanden
Cohort:	2026

Versie 1

07-07-2026

1 Intro

Beste student,

In deze onderwijs- en examenregeling (OER) vind je informatie over de opleiding waar jij voor gekozen hebt. Je leest hierin meer over:

1. Hoe is de opleiding opgebouwd?
2. Wat leer je tijdens de opleiding?
3. Welke examens krijg je?
4. Wanneer krijg je je diploma?
5. Met welke regelingen heb je te maken bij het Summa College?
6. Overzicht onderwijs- en bpv-uren.

Behalve de OER is er ook [een informatiegids](#) met allerlei wetenswaardigheden voor studenten van het Summa College. Belangrijk om goed door te lezen.

Leeswijzer

Je komt verschillende links tegen in deze OER. Je kunt hierop klikken (ctrl + klikken) voor meer informatie, zoals een filmpje of een schema. Voor vragen over deze OER kun je terecht bij je loopbaanbegeleider. We helpen je graag om het beste uit jezelf te halen.

De opleiding die je gaat volgen heeft dit schooljaar een nieuw kwalificatiedossier gekregen. Daardoor is de opleiding nog niet volledig ontwikkeld en komen er nog aanvullingen op deze onderwijs- en examenregeling.

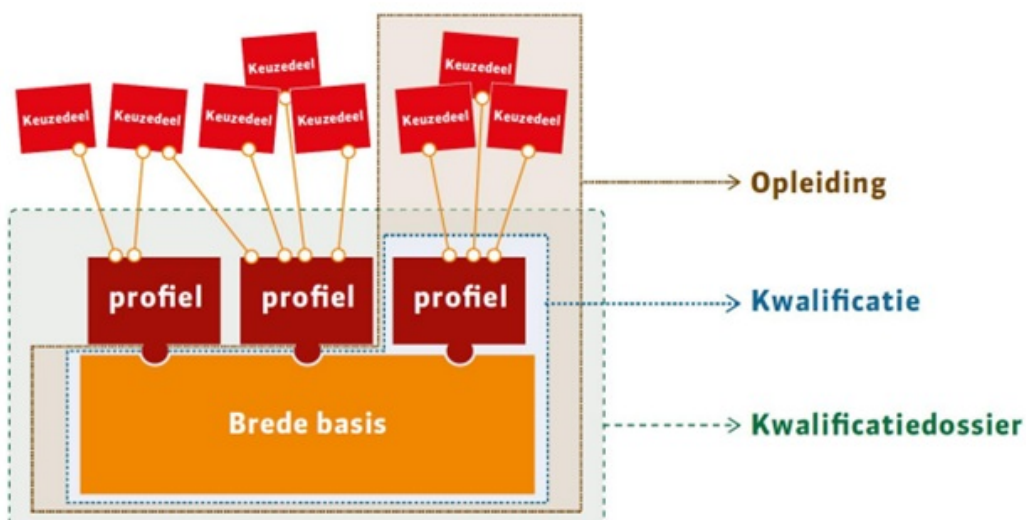
Veel succes tijdens je opleiding!

2 Hoe is de opleiding opgebouwd?

2.1 Het kwalificatiedossier en keuzedelen

Elke mbo-opleiding is gebaseerd op een kwalificatiedossier. Jouw opleiding bestaat uit verschillende onderdelen:

1. de gemeenschappelijke basis met beroepsgerichte en generieke (algemene) onderdelen.
2. één profieldeel (= de kwalificatie)
3. een aantal keuzedelen

In hoofdstuk 2 lees je meer over de inhoud van [de brede basis](#), [het profiel](#) en [de keuzedelen](#).

2.2 Het onderwijs- en examenprogramma

Bij het Summa College zijn de opleidingen in 2 programma's opgedeeld, het onderwijsprogramma en het examenprogramma.

De opleiding is op deze manier ingericht:

Gedurende de opleiding heb je 1 dag per week les op school. Deze lesdag bestaat uit vaktheorie 1 en 2, project Varendrecht, REN vakken, professionele vorming, burgerschap en loopbaanbegeleiding.

Naast je lesdag heb je minimaal 24 uur per week een baan in een winkel in de retail. Dit noemen we BPV, beroepspraktijkvorming.

Tijdens alle leerjaren heb je periodiek toetsen en inleverdeadlines. Je docent heeft periodiek contact met je praktijkopleider en met jou om je voortgang in de praktijk te monitoren. Dit kan een afspraak op het bedrijf zijn of een online of telefonische afspraak.

Tijdens alle leerjaren vinden examens plaats. Je docententeam heeft hiervoor een planning gemaakt, waarbij de mogelijkheid tot gepersonaliseerd tempo wordt geboden.

In [paragraaf 3.10](#) van deze OER vind je het onderwijsprogramma.

Het **examenprogramma** omvat alle examens die je moet maken binnen jouw opleiding. Alles over de examens vind je in [hoofdstuk 4](#).

Informatie over de diploma-eisen vind je in [hoofdstuk 5](#).

3 Wat leer je tijdens de opleiding?

3.1 Wat houdt het beroep van Manager retail in?

De manager retail werkt in de retail in uiteenlopende winkelformules in zowel het MKB als het GWB, in de food- en non-foodsector. De manager retail beheert een klein centraal geleid filiaal of een kleine afdeling. Het filiaal maakt deel uit van een grote winkel.

De manager retail is **gedisciplineerd** om zich binnen het gestelde beleid ondernemend op te stellen, **alsvoorbeeld te dienen** in het filiaal/de afdeling en consequent te zijn als leidinggevende. Binnen zijn mogelijkheden **neemt De manager retail zelf het initiatief** om actie te ondernemen om zaken aan te pakken en te verbeteren. **De manager retail durft verantwoordelijkheid te nemen voor zijn beslissingen, waaruit zijn ondernemendheid blijkt.**

De manager retail is daarnaast sociaal vaardig en gastheer binnen zijn filiaal/afdeling: De manager retail is in staat relaties met zijn medewerkers, klanten en andere betrokkenen op te bouwen en te onderhouden. De manager retail legt makkelijk contact, **communiceert op prettige wijze** en heeft geen problemen om zijn overtuigingskracht in te zetten.

Voor zijn filiaal/afdeling denkt De manager retail **commercieel**: De manager retail denkt vanuit de klant, zoekt kansen en weet hoe De manager retail het beste in **het belang van de organisatie én de klant** kan opereren.

Voor de uitoefening van het beroep is Engels of Duits vereist.

3.2 Inhoud van het basisdeel

Het basisdeel van de opleiding bestaat uit 2 delen: het gemeenschappelijk beroepsgerichte deel en het generieke deel:

3.2.1 Het beroepsgerichte deel

Gemeenschappelijk beroepsgerichte onderdelen, de kerntaken en werkprocessen:

B1-K1: Werkt mee aan hospitality, advies en verkoop

B1-K1-W1: Ontvangt klanten en verleent service

B1-K1-W2: Voert (advies)gesprekken

B1-K1-W3: Handelt de verkoop af

B1-K1-W4: Ondersteunt het retailteam tijdens de werkzaamheden

B1-K2: Begeleidt retailondersteunende processen

B1-K2-W1: Begeleidt de goederenstroom

B1-K2-W2: Begeleidt de artikelpresentatie en/of visual merchandising

B1-K2-W3: Informeert retailteam over trends, bedrijfsvoering en visie

B1-K2-W4: Initieert en/of begeleidt verbeterprocessen binnen de eigen afdeling of vestiging

B1-K2-W5: Profileert de organisatie in de lokale markt

B1-K3: Voert taken omtrent personeelsmanagement uit

B1-K3-W1: Maakt werkplanningen

B1-K3-W2: Voert activiteiten uit ten behoeve van in- en uitstroom van medewerkers

B1-K3-W3: Voert activiteiten uit ten behoeve van beoordelen en ontwikkelen van medewerkers

B1-K3-W4: Voert activiteiten uit ten behoeve van het verzuimbeleid

B1-K4: Geeft tactisch leiding aan de eigen afdeling of vestiging

B1-K4-W1: Stelt doelstellingen op voor de eigen afdeling of vestiging

B1-K4-W2: Interpreteert beschikbare operationele gegevens voor strategische verbeteringen

B1-K4-W3: Onderzoekt nieuwe kansen

In het [kwalificatiedossier](#) kun je in het hoofdstuk 'Overzicht van het kwalificatiedossier' de werkprocessen vinden die horen bij de opleiding.

3.2.2 Het generieke deel

Generieke onderdelen:

Nederlands
Rekenen
Loopbaan
Burgerschap
Engels

In paragraaf 3.5 vind je een toelichting op de generieke onderdelen.

3.3 Inhoud van het profieldeel

Tijdens je opleiding volg je naast het basisdeel het profiel Retailmanager dat bestaat uit:

Profiel Retailmanager met kerntaken:

In het [kwalificatiedossier](#) kun je in het hoofdstuk 'Overzicht van het kwalificatiedossier' de werkprocessen vinden die horen bij de opleiding.

3.4 De keuzedelen

Een deel van het programma bestaat uit keuzedelen. Voor jouw opleiding is de keuzedeel verplichting 720 uur.

Binnen jouw opleiding worden de onderstaande keuzedelen aangeboden.

Keuzedelen				
Keuzedeel	Code	Uren	Alle studenten/ Eigen keuze	Minimum aantal studenten
Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 4	K0226	240	Eigen keuze	0
Persoonlijk profileren	K0877	240	Alle studenten	n.v.t.
Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 3 en 4)	K0517	240	Eigen keuze	0
Begeleider praktijkleren	K1226	240	Eigen keuze	0
Lean en creatief	K0512	240	Eigen keuze	0

Summa wil studenten meer keuzemogelijkheden bieden tijdens de opleiding. Daarom is er een breed aanbod aan keuzedelen, dit noemen we de Summa-brede keuzedelen. Deze zijn op dit moment bedoeld voor individuele studenten waarbij dit keuzedeel niet wordt aangeboden in de eigen opleiding. Vereiste: dit keuzedeel mag geen overlap hebben met het kwalificatiedossier van de eigen opleiding. Oftewel je kunt een keuzedeel alleen kiezen als de inhoud niet (deels) hetzelfde is als de inhoud van je normale onderwijsprogramma.

Het huidige aanbod van de Summa brede keuzedelen vind je [hier](#).

In overleg is het soms ook mogelijk een keuzedeel van een andere opleiding te kiezen. Hiervoor geldt ook dat er geen overlap met je opleiding mag zijn. Het aanbod van alle keuzedelen bij Summa kun je vinden via deze link: [Keuzedelen | Summa College](#)

Hoe kies je je keuzedelen?

Welke keuzedelen je gaat volgen, bepaal je in overleg met je studiecoach. Sommige keuzedelen zijn verplicht, deze worden dan door alle studenten binnen jouw opleiding gevolgd (kolom: Alle studenten/Eigen keuze).

Het kan gebeuren dat een bepaald keuzedeel niet doorgaat. Bijvoorbeeld als te weinig studenten het keuzedeel hebben gekozen (Kolom: Minimum aantal studenten). In de tabel kun je zien hoeveel studenten er mee moeten doen om het keuzedeel door te laten gaan.

Om in aanmerking te komen voor het diploma moet je met de keuzedelen aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het gemiddelde van de resultaten van de geëxamineerde keuzedelen binnen de keuzedeelverplichting moet tenminste een 6 of

"voldoende" zijn;

- Voor minimaal de helft van deze keuzedelen moet het resultaat tenminste een 6 of "voldoende" zijn;
- Een keuzedeelresultaat mag nooit lager zijn dan een 4 of een "onvoldoende".

In de volgende periode(n) kun je een keuze maken:

Keuzedelen per periode		
Leerjaar	periode	Keuzedelen
Schooljaar 2026-2029		Persoonlijk profileren
Schooljaar 2026-2029		Lean en creatief Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 3 en 4) Begeleider praktijkleren
Schooljaar 2026-2029		Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 4 Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 3 en 4) Begeleider praktijkleren

3.5 Algemeen basisdeel (geldt voor iedere mbo)

3.5.1 Nederlands (CE en IE), rekenen en Engels (CE en IE)

Iedere mbo-student moet aan het eind van de opleiding voldoende kennis hebben van de Nederlandse taal en rekenen. Voor lezen en luisteren Nederlands leg je een centraal examen (CE) af. De overige examens Nederlands en rekenen zijn instellingsexamens (IE). Volg je een opleiding op niveau 4, dan geldt dit ook voor het verplichte vak Engels. In onderstaand schema zie je uit welke onderdelen Nederlands, rekenen en Engels bestaan en op welk niveau je deze vakken volgt.

Nederlands 3F

Centraal examen: Lezen en luisteren	Instellingsexamens: Spreken Gesprekken voeren Schrijven
---	---

Rekenen mbo-niveau 4

	Instellingsexamen: 1. Grootheden en eenheden 2. Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld 3. Verhoudingen herkennen en gebruiken 4. Procenten gebruiken 5. Omgaan met kwantitatieve informatie
--	--

Engels B1/A2

Centraal examen: Lezen en luisteren (B1)	Instellingsexamens: Spreken (A2) Gesprekken voeren (A2) Schrijven (A2)
--	--

Je kunt kiezen voor examinering op een hoger niveau voor de generieke vakken. Dit moet je schriftelijk aanvragen.

Meer info hierover kun je vinden op [Regelingen Summa](#) (paragraaf algemene exameneisen Nederlands, Engels en rekenen).

3.5.2 Het loopbaanprogramma

Iedere student van het Summa College heeft een loopbaanbegeleider. De loopbaanbegeleider begeleidt jou tijdens je hele opleiding en je hebt regelmatig gesprekken met hem of haar.

In het loopbaanprogramma leer je je eigen talenten en kwaliteiten onder woorden te brengen. Je denkt na over wat je geleerd hebt, zowel over het beroep als over jezelf. Je kijkt terug op ervaringen in je bpv, bekijkt wat je daarvan geleerd hebt en wat je daar vervolgens mee wilt doen. Zo krijg je een steeds beter beeld van jezelf en kun je aan het eind van je opleiding een goede keuze maken of en waar je wilt gaan werken of dat je nog verder wilt studeren.

Tijdens je opleiding moet je voldoen aan de hieronder beschreven punten. We noemen dit de inspanningsverplichting.

Loopbaancompetenties	Wat wordt er van jou verwacht (de inspanningsverplichting)
Kwaliteitenreflectie Wat kan ik?	Naast de groepsbijeenkomsten van de loopbaangroep en de individuele gesprekken, maakt de student opdrachten om aan de inspanningsverplichting te voldoen. Deze opdrachten zijn gelinkt aan de 5 loopbaanelementen. De student mag zelf bepalen welke opdrachten hij/zij maakt. Per element maakt de student een verplicht aantal opdrachten per leerjaar. De opdrachten zijn een hulpmiddel om groei, leerpunten en successen te ontdekken 'het beste uit jezelf halen staat centraal'. Het eerste leerjaar wordt gewerkt met opdrachten die studenten uit de loopbaanruimte in Its Learning kunnen kiezen. Een student mag natuurlijk ook zelf een opdracht uitwerken die specifiek bij zijn of haar loopbaantraject past, in overleg met de loba. In ieder leerjaar moeten de 5 elementen van loopbaanontwikkeling aan bod komen. Het aantonen van de inspanningsverplichting kan op verschillende manieren. Denk aan een portfolio, het maken van een website over zichzelf, een presentatie, een verslag, een filmpje en door aanwezigheid tijdens de LOBA-lessen.
Motievenreflectie Wat wil ik?	
Werkexploratie Waar kan ik dat doen?	
Loopbaansturing Hoe kan ik dat doen?	
Netwerken Wie kan mij daarbij helpen?	

3.5.3 Het burgerschapsprogramma

Voor alle opleidingen gelden de wettelijke eisen voor Burgerschap beschreven in vier dimensies. Het Burgerschapsonderwijs heeft te maken met veranderingen in de samenleving, omgaan met verschillende culturen, gezonde leefwijze, deelnemen aan het arbeidsproces, functioneren als kritisch consument, deel uitmaken van de gemeenschap en politiek.

Dimensies van Burgerschap	Wat wordt er van jou verwacht (de inspanningsverplichting)?
Politiek-juridische dimensie	<i>Politiek-juridische dimensie. Je volgt de lessen burgerschap. Behalve je aanwezigheid wordt er verwacht dat je de opdrachten uitvoert en hierop reflecteert. Je docent zal steeds aangeven wat er van je wordt verwacht en wanneer je inspanning voldoende is.</i>
Economische dimensie	<i>Economische dimensie. Je volgt de lessen burgerschap. Behalve je aanwezigheid wordt er verwacht dat je de opdrachten uitvoert en hierop reflecteert. Je docent zal steeds aangeven wat er van je wordt verwacht en wanneer je inspanning voldoende is.</i>
Sociaal-maatschappelijke dimensie	<i>Sociaal-maatschappelijke dimensie. Je volgt de lessen burgerschap. Behalve je aanwezigheid wordt er verwacht dat je de opdrachten uitvoert en hierop reflecteert. Je docent zal steeds aangeven wat er van je wordt verwacht en wanneer je inspanning voldoende is.</i>
Vitaal burgerschap	<i>Vitaal burgerschap. Je volgt de lessen burgerschap. Behalve je aanwezigheid wordt er verwacht dat je de opdrachten uitvoert en hierop reflecteert. Je docent zal steeds aangeven wat er van je wordt verwacht en wanneer je inspanning voldoende is.</i>

Kritische denkvaardigheden

Kritisch leren denken maakt onderdeel uit van de opleiding. Je leert hoe je op een actieve manier deel kunt nemen aan de samenleving en beroepspraktijk. Tijdens je opleiding wordt aandacht besteed aan:

- Informatie (-bronnen) op waarde schatten en daarbij onderscheid maken tussen argumenten, beweringen, feiten en aannames
- Het perspectief van anderen innemen
- Nadenken over hoe eigen opvattingen, beslissingen en handeling tot stand komen

3.6 Beroepspraktijkvorming

Een beroepsopleiding kan niet zonder de beroepspraktijk, daarom volg je een deel van jouw opleiding bij een bedrijf of instelling. We noemen dit de beroepspraktijkvorming (bpv). Tijdens de bpv word je begeleid door een bpv-begeleider (van jouw school) en een praktijkopleider (van het leerbedrijf). Voor iedere bpv-periode worden afspraken gemaakt wat je gaat doen, welke eisen gesteld worden aan de bpv en hoe de bpv beoordeeld wordt. Dit staat allemaal beschreven in het bpv-werkboek dat je tijdens de opleiding ontvangt.

**Om je diploma te behalen, heb je een voldoende beoordeling nodig voor de bpv.
Het kan zijn dat je een aantal examens aflegt bij het bedrijf waar je de bpv uitvoert. Dit staat los van de beoordeling van de bpv.**

Aan welke voorwaarden moet je voldoen:

Geen specifieke voorwaarden. Zie voor details de bpv-documenten.

3.7 Studiepunten

In jouw opleiding wordt geen gebruik gemaakt van studiepunten.

3.8 Ontwikkelingsgerichte beoordeling

Tijdens de opleiding volgen we jouw voortgang en ontwikkeling op de voet. We doen dit met behulp van ontwikkelingsgerichte

beoordelingen. Er wordt gekeken hoe het met je gaat in de verschillende leerlijnen. Je leert ook om goed naar jezelf te kijken (te reflecteren) en uitspraken te doen over jouw eigen functioneren. Zo krijg je een overzicht van je sterke punten en verbeterpunten. Met je loopbaanbegeleider maak je afspraken over je studievoortgang. Deze afspraken worden vastgelegd.

Aan welke voorwaarden moet je voldoen:

Wij kunnen je ontwikkeling volgen als je deelneemt aan lessen en BPV. Aanwezigheid is verplicht. Deze voorwaarde geldt voor het totale aanbod van lessen, zowel op school als online. Bij ziekte meld je je af volgens de richtlijnen op www.summacollege.nl en volgens de afspraken die jouw loba met jou/jouw groep heeft gemaakt.

Tijdens de lessen op school gelden de huisregels van het gebouw en opleidingsspecifieke huisregels. Voor de evt. online lessen is een aanvullend reglement opgesteld. Dit reglement staat op Canvas.

Houd je aan de huisregels en het online reglement. Op naleving van huisregels en reglement wordt toegezien door de docenten.

Je loopbaanbegeleider voert met jou gesprekken over je ontwikkeling.

3.9 Bindend studieadvies

In het eerste jaar, tussen de negende en twaalfde maand van jouw opleiding, krijg je een bindend studieadvies (BSA). Volg je een eenjarige opleiding dan krijg je dit advies tussen de drie en vier maanden. Het geven van een bindend studieadvies is een wettelijke verplichting in het mbo.

Een Bindend Studieadvies kan positief of negatief zijn. Een BSA wordt alleen gegeven op basis van de studievoortgang. Onder strikte voorwaarden mag de beroepshouding meegenomen worden in het studieadvies. Bij een negatief studieadvies gaan we met jou in gesprek en begeleiden we jou naar een passende opleiding of oplossing. Summa heeft hiervoor een procedure opgesteld (Paragraaf regeling bindend studieadvies).

Gedurende het jaar krijg je minimaal twee voorlopig studieadviezen (VSA's).

Volg je een eenjarige opleiding dan krijg je één voorlopig studieadvies.

Vraag aan jouw studietoetscoach wanneer je een gesprek krijgt over jouw studieadvies

Om de opleiding tot een goed einde te brengen en je diploma te behalen dien je tijdens de verschillende opleidingsjaren voldoende groei door te maken. Dit geldt zowel voor het onderwijs op school als voor het functioneren in de BPV. Deze groei noemen we ook wel voortgang. Om te bepalen of je voldoende voortgang doormaakt, krijg je voortgangsbeoordelingen.

Bij een voortgangsbeoordeling bepalen we de 'tussenstand' van jouw groei. Een voortgangsbeoordeling vindt plaats aan het einde van het schooljaar.

Op basis van de voortgangsbeoordeling doen we een uitspraak over het verdere verloop van je studie.

De voortgangsbeoordeling wordt bepaald door resultaten die je kunt halen voor:

- een prestatie zoals een project, opdracht, vak etc.
- het functioneren in de BPV
- studie- en beroepshouding

In het eerste leerjaar, tussen de negende en twaalfde maand van jouw opleiding, krijg je een bindend (positief of negatief) studieadvies op basis van je reeds behaalde resultaten

De voortgang op gebied van de zgn. "Soft skills" maakt deel uit van je beroepshouding.

Natuurlijk wachten we niet tot het einde van jouw eerste jaar om met je te praten over je studievoortgang. Je hebt hier al over kunnen lezen in het hoofdstukje over de ontwikkelingsgerichte beoordeling (2.8). Voordat je je definitieve bindende studieadvies krijgt, ontvang je eerder in de opleiding een voorlopig studieadvies.

Positief studieadvies betekent dat je door mag naar de volgende fase van de opleiding.

Je krijg een positief bindend studieadvies als je voldoet aan alle volgende voorwaarden:

2 van de 3 'Summa City'-onderdelen behaald zijn.

80% van de beoordeelde formatieve onderdelen van Sem 1 voldoende of behaald is.

PVB kerntaak 1 beoordeeld is.

Negatief studieadvies wordt gegeven als niet aan alle voorwaarden onder positief voldaan is.

Je hoort dit vanaf 1 mei van betreffend schooljaar.

3.10 Activiteiten in het onderwijsprogramma (va2025)

In onderstaand schema wordt het programma van de opleiding beschreven. Er is te lezen welke onderdelen in welke periode van de opleiding aan bod komen.

Onderwijsprogramma
leerjaar 1

Periode	Naam	Studie- punten	School	BPV
Periode 2	Summa City OP2 (IO1.01)		√	
Periode 3	Summa City OP3 (IO1.02)		√	
Periode 4	Summa City OP4 (IO1.03)		√	
Periode 2	Nederlands 1 (NED1.01)		√	
Periode 4	Nederlands 2 (NED1.02)		√	
Periode 2	Rekenen 1 (REK1.01)		√	
Periode 4	Rekenen 2 (REK1.02)		√	
Periode 2	MVT 1 (MVT1.01)		√	
Periode 4	MVT 2 (MVT1.02)		√	
Periode 2	Managament 1 (MAN1.MA1.01)		√	
Periode 4	Management 2 (MAN1.MA2.01)		√	
Periode 2	Klantreis Theorie 1 (KLA1.KT1.01)		√	
Periode 3	klantreis Theorie 2 (KLA1.KT2.01)		√	
Periode 3	Financieel 1 (FIN1.KOS.01)		√	
Periode 4	Financieel 2 (FIN1.KOT.01)		√	
Periode 2	Burgerschap 1 (BUR1.01)		√	
Periode 4	Burgerschap 2 (BUR1.02)		√	
Periode 2	Leiderschap 1 (LOB1.01)		√	
Periode 4	Leiderschap 2 (LOB1.02)		√	
Periode 1	Excursie 1 (EXC1.EX1.01)		√	
Periode 2	Excursie 2 (EXC1.EX2.01)		√	
Periode 3	Excursie 3 (EXC1.EX3.01)		√	
Periode 2	BPV voortgang semester 1 (BPV1.01)			√
Periode 4	BPV voortgang semester 2 (BPV1.02)			√
leerjaar 2				
Periode	Naam	Studie- punten	School	BPV
Periode 1	Summa City OP5 (IO2.02)		√	
Periode 2	Summa City OP6 (IO2.03)		√	
Periode 3	Summa City OP7 (IO2.04)		√	
Periode 2	Nederlands 3 (NED2.01)		√	
Periode 4	Nederlands 4 (NED2.02)		√	
Periode 2	Rekenen 3 (REK2.01)		√	
Periode 2	MVT 3 (MVT2.01)		√	
Periode 4	MVT 4 (MVT2.02)		√	
Periode 2	Financieel 3 (FIN2.FI3.01)		√	
Periode 3	Financieel 4 (FIN2.FI4.01)		√	
Periode 4	Financieel 5 (FIN2.FI5.01)		√	
Periode 3	Burgerschap 3 (BUR2.01)		√	
Periode 2	Loopbaanbegeleiding 3 (LOB2.01)		√	
Periode 4	Loopbaanbegeleiding 4 (LOB2.02)		√	
Periode 2	BPV voortgang 3 (BPV2.BV3.01)		√	
Periode 4	BPV voortgang 4 (BPV2.BV4.01)		√	
Periode 2	Excursie 4 (EXC2.EX4.01)		√	
leerjaar 3				
Periode	Naam	Studie- punten	School	BPV
Periode 2	Nederlands 5 (NED3.01)		√	
Periode 2	MVT 5 (MVT3.01)		√	
Periode 2	FIN 6 (FIN3.FI6.01)		√	
Periode 3	Fin 7 (FIN3.FI7.01)		√	
Periode 2	Loopbaanbegeleiding 5 (LOB3.01)		√	
Periode 2	Voortgang BPV 5 (BPV3.BP5.01)		√	
Periode 3	Voortgang BPV 6 (BPV3.BP6.01)		√	
Keuzedelen leerjaar 1				
Periode	Naam	Studie- punten	School	BPV
Periode 1	Voortgang Persoonlijk profileren (K0877.VPP.01)		√	
Keuzedelen leerjaar 2				
Periode	Naam	Studie- punten	School	BPV
Periode 1	Voortgang Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 3 en 4) (K0517.VVB.01)		√	
	Voortgang Begeleider praktijkleren (K1226.VBP.01)			√
	lean en creatief (K0512.LEC.01)		√	

Periode 3	Voortgang Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 4 (K0226.VIN.01)		√	
-----------	---	--	---	--

4 Welke examens krijg je?

4.1 Examinering

Het examenprogramma is een overzicht van de examens waarmee jij te maken krijgt tijdens je opleiding. Je legt examens af die gericht zijn op je toekomstige beroep. Daarnaast zijn er ook examens voor bijvoorbeeld Nederlands en rekenen. Verder is er een examenprogramma per keuzedeel. Van de keuzedelen die bij deze opleiding worden aangeboden is het examenprogramma opgenomen in deze OER. De examens van de Summa brede keuzedelen is opgenomen in een apart examenprogramma en vind je hier: [Onderwijs- en Examenregelingen | Summa College](#)

Je hoeft natuurlijk alleen examen te doen in de keuzedelen die je gekozen hebt. Als je besluit om een keuzedeel te volgen dat verbonden is aan een andere opleiding, dan kun je het examenprogramma van dat keuzedeel in de OER van die opleiding vinden. In de volgende schema's kun je zien welke examens je moet afleggen.

De volgende afkortingen worden gebruikt:

BxKxWx	Basis x Kerntaak x Werkproces x
PxKxWx	Profiel x Kerntaak x Werkproces x
DxKxWx	Dossier x Kerntaak x Werkproces x
Kxxx	Keuzedeel xxx
OP	Onderwijsperiode
Context	Waar wordt het examen afgenomen?
BI	Binnenschools
BU	Buitenschools
bpv	Binnen de bpv

4.2 Overzicht examens

Examenprogramma											
Kerntaak: Werkt mee aan hospitality, advies en verkoop											
Naam examen	Werkproces	Keus	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
				Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Casusexamen klantenreis	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K1-W3		CEX	1	2	1	3	BI	Cijfer, 1 decimaal	5.50	3
ENG Gesprekken Voeren B1 beroep	B1-K1-W1 B1-K1-W2		MVE	2	2	2	3	BI	Cijfer, 1 decimaal	5.50	2
PVB Werkt mee aan hospitality, advies en verkoop	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K1-W3 B1-K1-W4		PVB	1	1	1	3	BPV	Cijfer, 1 decimaal	5.50	5
Kerntaak: Begeleidt retailondersteunende processen											
Naam examen	Werkproces	Keus	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
				Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
PVB Begeleidt retailondersteunende processen	B1-K2-W1 B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5		PVB	1	2	1	3	BPV	Cijfer, 1 decimaal	5.50	4
Examen Commerciële activiteit	B1-K2-W5		WSV	1	4	2	1	BI	Cijfer, 1 decimaal	5.50	2
ENG Lezen B1 beroep	B1-K2-W1 B1-K2-W2		SVE	2	1	2	2	BI	Cijfer, 1 decimaal	5.50	2
Theorie-examen Klantreis, Assortiment en Visual Merchandising	B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5		SKE	1	3	1	4	BI	Cijfer, 1 decimaal	5.50	2
Kerntaak: Voert taken omtrent personeelsmanagement uit											
Naam examen	Werkproces	Keus	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
				Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
PVB Voert taken omtrent personeelsmanagement uit	B1-K3-W1 B1-K3-W2 B1-K3-W3 B1-K3-W4		PVB	2	1	2	4	BI BPV	Cijfer, 1 decimaal	5.50	7
Theorie Management en Organisatie	B1-K3-W1 B1-K3-W2 B1-K3-W3 B1-K3-W4		SKE	1	3	2	2	BI	Cijfer, 1 decimaal	5.50	3
Kerntaak: Geeft tactisch leiding aan de eigen afdeling of vestiging											
Naam examen	Werkproces	Keus	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
				Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
PVB Van ondernemingsbeleid naar afdelingsbeleid	B1-K4-W1 B1-K4-W2 B1-K4-W3		PVB	2	2	2	4	BI BPV	Cijfer, 1 decimaal	5.50	6
Data-analyse en commerciële kengetallen	B1-K4-W1		SKE	2	1	2	3	BI	Cijfer, 1 decimaal	4.00	1
Kostprijsberekening en BE-analyse	B1-K4-W2		SKE	1	4	2	1	BI	Cijfer, 1 decimaal	4.00	1
Kostensoorten	B1-K4-W2		SKE	1	3	1	4	BI	Cijfer, 1 decimaal	4.00	1

Examenprogramma									
Nederlands									
Naam examen	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
		Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Nederlands Centraal Examen	COE	2	1	2	2	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Nederlands Spreken 3F	MVE	2	3	2	4	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Nederlands Gesprekken 3F	MVE	1	4	1	4	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Nederlands Schrijven 3F	SVE	2	2	2	3	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Rekenen									
Naam examen	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
		Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Rekenen Instellingsexamen Niv 4	IE	1	3	1	4	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Engels									
Naam examen	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
		Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Engels B1 Centraal Examen	COE	1	4	2	1	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Engels Spreken A2	MVE	1	4	1	4	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Engels Gesprekken voeren A2	MVE	1	4	1	4	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Engels Schrijven A2	SVE	1	3	1	4	BI	Cijfer, 1 decimaal		1

Examenprogramma										
Keuzedeel: Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 4										
Naam examen	Werkproces	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
			Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 4	D1-K1-W1	PAS	2	4	2	4	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Keuzedeel: Persoonlijk profileren										
Naam examen	Werkproces	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
			Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Persoonlijk profileren	D1-K1-W1 D1-K1-W2 D1-K1-W3	PAS	1	2	1	3	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Keuzedeel: Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 3 en 4)										
Naam examen	Werkproces	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
			Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 3 en 4)		PAS	2	2	2	3	BI	Cijfer, 1 decimaal		1
Keuzedeel: Begeleider praktijkleren										
Naam examen	Werkproces	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
			Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Begeleider praktijkleren	D1-K1-W1 D1-K1-W2 D1-K1-W3 D1-K1-W4 D1-K1-W5	PAS	2	2	2	4	BPV	Cijfer, 1 decimaal		1
Keuzedeel: Lean en creatief										
Naam examen	Werkproces	Examenvorm (Zie 3.2.1.)	Gelegenheid 1		Gelegenheid 2		Context	Normering	Minimale eis	Weging
			Leerjaar	Periode	Leerjaar	Periode				
Lean en creatief	D1-K1-W1 D1-K1-W2	PAS	2	2	2	3	BI	Cijfer, 1 decimaal		1

4.2.1 Vormen van examens

Binnen de opleiding kun je te maken krijgen met verschillende vormen van examineren. Een voorbeeld hiervan is een Proeve van Bekwaamheid. In de Proeve van Bekwaamheid laat je zien dat je de taken die je moet uitvoeren in je beroep goed kunt uitvoeren. Ook kun je een examen krijgen waarin kennis (kennisexamen) of vaardigheden (vaardigheidsexamen) worden geëxamineerd.

PVB	Proeve van Bekwaamheid
PVB+CGI	Proeve van Bekwaamheid met criteriumgericht interview
PVB+VG	Proeve van Bekwaamheid met verantwoordingsgesprek
SKE	Kennisexamen schriftelijk
WSV+CGI	Werkstuk/-verslag met criteriumgericht interview
WSV+VG	Werkstuk/-verslag met verantwoordingsgesprek
VEX	Vaardigheidsexamen
PEX	Praktijkexamen
CEX	Casusexamen
MVE	Mondeling vaardigheidsexamen
SVE	Schriftelijk vaardigheidsexamen
CGI	Criteriumgericht interview
PAS+CGI	Portfolio-assessment met criteriumgericht interview
PAS+VG	Portfolio-assessment met verantwoordingsgesprek
LK	Lerend Kwalificeren
IE	Instellingsexamen
COE	Centraal ontwikkeld examen
PRS	Presentatie (bij keuzedelen)

4.2.2 Aanvullende voorwaarden examens

In geval van meerdere aangeboden examengelegenheden schrijf je je tijdig en op de voorgeschreven wijze in.

Aanvullend bij de minimale eisen Kerntaak 4 (summatief): Het gemiddelde van de 3 financiële examens moet minimaal 5,5 zijn.

4.3 Landelijke eisen Nederlands, rekenen en Engels

Voor Nederlands, Engels en rekenen zijn er [landelijke eisen](#) gesteld. De eisen voor deze onderdelen zijn verschillend. Dit is afhankelijk van:

- Niveau van de opleiding
- Duur van de opleiding
- Het jaar waarin je gediplomeerd wordt.

Ook voor de cijferberekening en de herkansing zijn aparte regelingen. Het eindcijfer generiek Engels mbo-4 en generiek Nederlands wordt als volgt berekend:

1. Resultaat lezen en resultaat luisteren worden gemiddeld tot tussenresultaat A;
2. Resultaat schrijven, resultaat gesprekken voeren en resultaat spreken worden gemiddeld tot tussenresultaat B;
3. Eindresultaat: Tussenresultaat A en tussenresultaat B worden gemiddeld.

Planning van Examens

Voor ieder examen heb je twee gelegenheden om een voldoende resultaat te halen. Deze twee examengelegenheden zijn opgenomen in het examenprogramma, zodat je kunt zien wanneer deze zijn gepland. Dat kan een moment of een periode zijn. Dit is mede afhankelijk van het soort examen waar het om gaat. Ook is dit afhankelijk van hoe jouw opleiding is opgezet: er zijn opleidingen die werken met een vast tijdsplan. In dit geval ligt het moment waarop je een examen aflegt ook vast, uitgezonderd de hieronder genoemde examens. Maar er zijn ook opleidingen waarin je meer je eigen tempo kunt volgen. In dat geval wordt in het examenprogramma aangegeven vanaf welk moment je met een examen kunt starten of binnen welke periode het examen moet zijn afgerond.

Voor de volgende examens plan je altijd zelf het moment en de locatie:

- de CE- examens Nederlands lezen en luisteren.
- de CE- examens Engels lezen en luisteren.
- Instellingsexamens Nederlands Schrijven
- Instellingsexamen Rekenen N4

- in afstemming met je docent schrijf je je in voor de geplande momenten van kerntaakexamens. Zo kun je versnellen in je opleiding.

4.4 Veel voorkomende vrijstellingen

Misschien kom je in aanmerking voor een vrijstelling voor delen van de opleiding, omdat je die al ergens anders hebt afgerond. Vrijstelling kun je krijgen voor: onderwijs en/of examen:

- **Een vrijstelling voor delen van het onderwijsprogramma** vraag je aan via de loopbaanbegeleider. Je vraagt vrijstelling aan met een goede onderbouwing.
- **Vrijstellingen voor het examen:** moet de student zelf in Canvas aanvragen in overleg met de loopbaanbegeleider. Je vrijstellingsverzoek moet altijd goed onderbouwd zijn. Je dient het in bij de examencommissie. De examencommissie keurt jouw aanvraag goed of af.
- **Een klein aantal vrijstellingen voor examens (bij doorstroom of afstroom binnen Summa) zijn standaard** Deze krijg je automatisch. Je kunt dan aangeven of je van de vrijstelling gebruik wilt maken. Als dit voor jou van toepassing is, krijg je automatisch persoonlijk bericht.

In het [examenreglement](#) kun je meer lezen over de vrijstellingsregeling voor examens. Als je een vrijstelling krijgt, maken we afspraken over hoe jouw onderwijsprogramma eruit komt te zien.

4.5 Regelingen met betrekking tot examens

Het Summa College heeft een [examenreglement](#). In dit document worden alle regels rondom de examens beschreven. Hier vind je bijvoorbeeld wat je moet doen als je het niet eens bent met een uitslag van het examen.

5 Wanneer krijg je een diploma?

Je krijgt je diploma als je aan de onderstaande eisen hebt voldaan.

Diploma-eis	Geslaagd/gezakt
Kerntaken	Minimaal een "voldoende" of minimaal een 6 voor alle examens die horen bij een kerntaak, waardoor het oordeel per kerntaak minstens voldoende of het cijfer 6 is.
Nederlands, rekenen, eventueel Engels	Kijk hier voor de slaag-/zakregeling. Paragraaf algemene eisen Nederlands, rekenen en Engels.
Loopbaan en Burgerschap	Voldaan aan de inspanningsverplichting
BPV	Met positieve beoordeling voltooid, waarbij oordeel leerbedrijf is betrokken.
Keuzedelen	Om in aanmerking te komen voor het diploma moet je aan de volgende voorwaarden voldoen: • Het gemiddelde van de resultaten van de geëxamineerde keuzedelen binnen de keuzedeelverplichting moet tenminste een 6 of "voldoende" zijn; • Voor minimaal de helft van deze keuzedelen moet het resultaat tenminste een 6 of "voldoende" zijn; • Een keuzedeelresultaat mag nooit lager zijn dan een 4 of een "onvoldoende".

Cum Laude

Het Summa College heeft een cum lauderegeling. Deze is opgenomen in het [examenreglement](#).

6 Overzicht onderwijs en bpv

Crebonummer	25807
Opleidingscode	25807BBL36.01
Leerweg	bbl

	leerjaar 1		leerjaar 2		leerjaar 3	
Activiteiten	bot	bpv	bot	bpv	bot	bpv
Begeleide onderwijsactiviteiten (bot) zoals opdrachten, praktijk- en theorielessen	214		194		174	
Beroepspraktijkvorming (bpv)		960		960		960
Keuzedelen	20	0	40	0	20	0
* bot = Begeleide onderwijstijd						
Totaal bot en bpv	234	960	234	960	194	960
Totaal bot en bpv leerjaar	1194		1194		1154	

	Totaal alle leerjaren	
Activiteiten	bot	bpv
Begeleide onderwijsactiviteiten (bot) zoals opdrachten, praktijk- en theorielessen	582	
Beroepspraktijkvorming (bpv)		2880
Keuzedelen	80	0
Totaal bot en bpv alle leerjaren	3542	

Totaal uren keuzedelen in de bot en BPV 80

7 Relevante regelingen

Summa heeft diverse regelingen die van belang zijn voor jou als student zoals bijvoorbeeld het Studentenstatuut, de klachtenregeling, gebruik van ICT. Dit kun je vinden op [Regelingen Summa](#).

Vaststellingen

Versie	Vastgesteld door	Datum
1	Johan Otten	07-07-2026